

kan dér tage Eksamen som *candidata agriculturæ* (Landbrugskandidat). Endnu er der kun to Kvinder, der har taget denne Eksamen, nemlig én, foruden jeg selv.

Efter endt Eksamen kan man søge Landbrugsministeriets Stipendier til en eller flere Studierejser i Udlandet. (Det har dog nok hidtil af Kvinder herhjemme kun jeg faaet).

Understøttelse til Ophold og fri Undervisning m. m., kan Kvinder sikkert ogsaa nok faa Del i.

Efter at have lært praktisk Landvæsen paa en eller flere Gaarde i 3—4 Aar, vil en saadan Studietid (2—3 Aar) være i høj Grad anbefalelsesværdig for Kvinder af den velstillede Klasse, som skal drive et større Landbrug senere. I de sidste 20 Aar er nemlig Konkurrencen i Landbruget her i Danmark bleven saa stærk, at det virkelig er en stor Hjælp at have særlig gode, faglige Kundskaber som Rygstød til de maaske ikke altfor rigelige Pengemidler, som vel de fleste af os maa slaa os igennem med.

2) Vil en Kvinde derimod have en mindre Gaard eller Huslod, kan hun besøge en af de mange Landbrugsskoler, vi har for unge Mænd og deltage i Kursus paa fra 5 til 9 Maaneder. Til disse Skoler er knyttet Landbrugskandidater, Seminarister o. a. som Lærere. Ofte findes et lille kemisk Laboratorium, et Mønsterkreaturhold o. lign.

Disse Landbrugsskoler er beregnede paa unge Bondesønner, der først har lært praktisk Landvæsen og bagefter enten skal have egen mindre Gaard, være Gaardbestyrere eller Forvaltere.

Yderligere findes i Danmark Husmandsskoler, der giver Undervisning ogsaa til Husmænd, der allerede har Hus og Hjem.

Disse Skoler er — tillige med de saakaldte »Vandrende Aftenkursus« og Foredrag — meget besøgt af Mænd, men ogsaa af Kvinder.

Særlige Landbrugsskoler for Kvinders Uddannelse til Landbrugere, findes ikke; men efter min personlige Erfaring er det i høj Grad gavnligt for os, naar vi skal uddannes til Mænds Arbejde, da at studere det sammen med disse. Under Studiet kommer vi til at deltage i det forfriskende og fornøjelige Kammeratliv, lærer uvilkaarlig at forstaa og kende Mænds Temkemaade og Karakter, hvad der er meget gavnligt for en Kvinde, der senere enten skal beskæftige Mænd i sin Tjeneste, arbejde sammen med dem, eller under dem, eller drive Forretning med dem.

(Jeg har stadig gjort den Erfaring, at Mænd gennemgaaende er elskværdige og ridderlige Kammerater at arbejde med, og Flirt og Pjank kan godt undgaas. Vi Kvinder kommer let langt ind i Arbejder, hvor Mænd hidtil har hersket alene, ved venligt, loyalt Samarbejde med dem og i fornøjelig, godmodig Kappelstrid, fremfor at vise et nervøst, ubehersket Konkurrencesind).

Man har ofte spurgt mig, om der ikke, dels i Undervisningstiden, dels i Praksis, var mange flere Vanskeligheder for en Kvinde at overvinde, end for en Mand. Nogle er der vel, men forudsat at Kvinden er opfødt paa Landet, kender de praktiske Arbejder, har passende Skolekundskaber og den virkelige Interesse for sit Fag, som udkræves til at følge ordentlig med, er disse Vanskeligheder ikke saa store.

Mine egne Erfaringer gaar ogsaa herud paa, at en Dame snarere overalt møder venlig Imødekommenhed end Vrangvilje fra Mændenes Side.

Kun i det Tilfælde, at jeg skulde føle mig fristet til at smide en Bølle ned ad Trapperne, vilde jeg føle mig adskilligt ringere udrustet end en Mand til det Stykke Arbejde; men for det første er der mange Mænd, der heller ikke kommer godt fra slige Slagsmaal, og for det andet behøver Uenighed dog ikke at komme saa vidt.